

08.03.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**8 Mart 2021
Pazartesi**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

8 Mart 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Atatürk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- İnönü Üniversitesi İlaç Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Rumeli Üniversitesi İhale Yönetmeliği
- İstanbul Rumeli Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü İngilizce Hazırlık Sınıfı ve Yabancı Dil Dersleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği
- Pamukkale Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Ön Lisans ve Lisans Yabancı Dil Hazırlık ve Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sinop Üniversitesi Doğal Ürünler Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği

Sermaye piyasası varlıkları 2020'de yüzde 40 arttı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Meclis Başkanı Sudi Aydemir, Türkiye ve dünyada yaşanan olumsuz ekonomik koşullara rağmen sermaye piyasası varlıklarının 2020 yılında yaklaşık yüzde 40, yatırımcı sayısının ise yüzde 60 civarında arttığını bildirdi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Sermaye Piyasası Meclisi Toplantısı, Meclis Başkanı Sudi Aydemir başkanlığında video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi.

Toplantıda gerçekleştirdiği konuşmada 2020 yılında pandemi nedeniyle belirsizliğin en üst seviyeye ulaştığına dikkat çeken Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Meclis Başkanı Sudi Aydemir, dünya ekonomisinin küçüldüğü sıkıntılı bir yıl yaşandığını, Türkiye'nin de olumsuz ekonomik koşullardan etkilendiğini söyledi.

Türkiye ve dünyada yaşanan olumsuz ekonomik koşullara rağmen sermaye piyasası varlıklarının 2020 yılında yaklaşık yüzde 40, yatırımcı sayısının ise yüzde 60 civarında büyüdüğünü belirten Aydemir, yerli / yabancı yatırımcı saklama oranının yüzde 35-65 civarında iken ilk defa bu dönemde yüzde 54-46 seviyesine geldiğini, yabancı yatırımcıların satış, yerli yatırımcıların da portföylerine pay senedi alış yaptıklarının görüldüğünü kaydetti.

2020'de 124 bin ton patates ile 220 bin ton soğan ihraç edildi

Türkiye'nin, 2020'de 124 bin ton patates ile 220 bin ton soğan ihraç ettiği açıklandı.

Türkiye'de geçen yıl 5 milyon 200 bin ton patates, 2 milyon 280 bin ton soğan üretildi ve 124 bin ton patates ile 220 bin ton soğan ihraç edildi.

Tarım ve Orman Bakanlığında yapılan yazılı açıklamaya göre, dünyanın önemli patates ve soğan üreticisi ülkelerinden biri olan Türkiye'nin 2019'da 4 milyon 979 bin 824 ton olan patates üretimi, 2020'de yüzde 4,4 artışla 5 milyon 200 bin tona yükseldi.

2019'da 2 milyon 200 bin ton olan soğan üretimi de geçen yıl yüzde 3,6 artışla 2 milyon 280 bin ton olarak gerçekleşti.

Açıklamada, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığının yurt içi ve dışı piyasaları yakından takip ettiği belirtilerek, taze veya işlenmiş mamul soğan ve patates ürünlerinin ihraç edilmesine yönelik çalışmalar ifade edildi.

Bu kapsamda, ürettiği patates ve soğanlarla kendi ihtiyaçlarını karşılayan Türkiye, aynı zamanda geçen yıl 124 bin ton patates ve 220 bin ton soğan ihraç etti.

Miktar bazında en fazla ihracat artışı şubatta Almanya'ya gerçekleşti

Türkiye, geçen ay miktar bazında en fazla ihracat artışını en büyük pazarı olan Almanya'da kaydetti.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerinden derlenen bilgilere göre, Türkiye'nin ihracatı şubatta geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 9,6 artarak 16 milyar 12 milyon dolara çıktı.

Türkiye, geçen ay miktar bazında en fazla artışı Almanya'ya yapılan ihracatta kaydetti. Almanya'ya yapılan ihracat, şubatta geçen yılın aynı dönemine göre 164 milyon 11 bin dolar artarak 1 milyar 359 milyon 318 bin dolara yükseldi.

Miktar bazında ihracat artışında Almanya'yı ABD, Çin, Birleşik Krallık ve Fransa takip etti.

Söz konusu dönemde Türkiye'nin dış satımı ABD'ye 160 milyon 412 bin dolar artarak 823 milyon 542 bin dolara, Çin'e 109 milyon 132 bin dolar artarak 252 milyon 346 bin dolara, Birleşik Krallık'a 104 milyon 108 bin dolar artarak 931 milyon 835 bin dolara, Fransa'ya 83 milyon 49 bin dolar artarak 685 milyon 372 bin dolara çıktı.

Miktar bazında en fazla azalış Suudi Arabistan'da

Verilere göre, Türkiye'nin ihracatında şubatta geçen yılın aynı dönemine göre en fazla azalış Suudi Arabistan'da kaydedildi. Suudi Arabistan'a yapılan ihracat, 269 milyon 298 bin dolar azalarak 21 milyon 166 bin dolara geriledi.

08.03.2021

Söz konusu dönemde Türkiye'nin ihracatı, Lüksemburg'a 51 milyon 655 bin dolar düşerek 3 milyon 442 bin dolara, Irak'a 36 milyon 666 bin dolar gerileyerek 593 milyon 566 bin dolara, Norveç'e 35 milyon 818 bin dolar azalarak 29 milyon 281 bin dolara, Mısır'a 33 milyon 24 bin dolar düşüşle 259 milyon 458 bin dolara indi.

En fazla ihracat da Almanya'ya yapıldı

Türkiye, şubat ayında en fazla dış satımı Almanya'ya gerçekleştirdi. Almanya'yı, Birleşik Krallık, ABD, İtalya ve Fransa izledi.

Türkiye'nin ihracatının miktar bazında en fazla yükseliş kaydettiği Almanya, Birleşik Krallık, ABD ve Fransa, aynı zamanda en fazla dış satım gerçekleştirilen ülkeler de oldu.

Türkiye'nin şubat ayında en fazla ihracat gerçekleştirdiği dördüncü ülke olan İtalya'ya 776 milyon 190 bin dolarlık dış satım yapıldı.

Almanya'ya şubat ayında en fazla ihracatı ise 347 milyon 717 bin dolarla otomotiv endüstrisi gerçekleştirdi.

Bu dönemde ülkeye en fazla dış satım da İstanbul'dan gerçekleşti. İstanbul'dan Almanya'ya 589 milyon 640 bin dolarlık ihracat yapıldı.

TBMM'de bu hafta gündem 'torba kanun teklifi'

TBMM Genel Kurulunun bu haftaki gündeminde ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren "torba kanun teklifi" ile uluslararası sözleşmeler bulunuyor.

Meclis Genel Kurulu, 9 Mart Salı günü toplanarak, mobil telefon kapsama alanının ve internet hizmeti altyapılarının yaygınlaştırılmasının teşvik edilmesi, nakil sırasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilmesi, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı'nda alan kılavuzlarının görev yapmaya devam edebilmeleri, TCDD ve TCDD Taşımacılık AŞ'nin bütçelerinin Hazine tarafından desteklenmesine devam edilmesi ile ilgili düzenlemeleri de içeren Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni ele alacak.

Teklifle, mobil telefon kapsama alanının ve internet hizmeti altyapılarının yaygınlaştırılması teşvik edilecek.

İhalesi 15 Mart 2020'den sonra yapılmış ancak uygulama sözleşmesi imzalanmamış yap-işlet-devret projelerinde özel bütçeli kuruluşun yanında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı da borç üstlenim anlaşmasında taraf olabilecek.

TCDD ve TCDD Taşımacılık AŞ bütçelerinin, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından desteklenmesi süresi 2023 yılı sonuna kadar uzatılacak.

08.03.2021

Nakil sırasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilecek ve bu hayvanlar karantina altına alınacak.

Genel Kurulda Türkiye ile çeşitli ülkeler arasında imzalanan uluslararası sözleşmelerin onaylanmasını içeren yasa teklifleri de müzakere edilecek.

Meclis'te, bu hafta siyasi partilerin grup toplantıları gerçekleştirilecek. AK Parti Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 10 Mart Çarşamba günü AK Parti TBMM Grup Toplantısı'nda milletvekillerine hitap edecek.

TBMM KİT Komisyonu, denetimlerine devam edecek.

Komisyon, 9 Mart'ta Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun, 10 Mart'ta Devlet Hava Meydanları İşletmesinin hesaplarını inceleyecek.

Ön Ödemeli Gayrimenkul Satışlarında Yaşanan Sorunların Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu'nun 10 Mart'taki toplantısında Adalet Bakanlığı ve Tuzla mağdurları temsilcilerinin sunumu yer alacak.

İşsizler ordusuna 1 milyon kişi daha katılacak. Sonunda korkulan oluyor

Bu ay sona ereceği Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanan kısa çalışma ödeneğinin yıl sonuna kadar uzatılması için TBMM'ye yasa teklifi verildi. Yasa teklifini veren CHP'li milletvekili Ünal Demirtaş'a göre kısa çalışma ödeneğinin yıl sonuna kadar uzatılmaması halinde 1 milyona yakın işçi işsiz kalabilir.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bu ay sona ereceğini açıkladığı kısa çalışma ödeneğinin yıl sonuna kadar uzatılması için TBMM'ye yasa teklifi verildi.

Teklifi veren CHP Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş, kısa çalışma ödeneğinin yanı sıra işten çıkarma yasağının da 31 Aralık 2021 tarihine kadar devam etmesini istedi. Demirtaş'ın teklifinde 2 bin 130 liralık işsizlik ödeneği, bin 420 liralık kısa çalışma ödeneği ve yine bin 420 lira olan nakit ücret desteğinin en az asgari ücret seviyesine, yani 2 bin 824 liraya çıkarılmasını öngören maddeler de yer alıyor.

KÖTÜYE KULLANILYOR

Teklifinde işverenlerin işten atma yasağını "**ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranış**" bahanesiyle delmesini önleyecek maddelere de yer veren Demirtaş, kısa çalışmanın **yıl sonuna kadar uzatılmaması halinde 1 milyona yakın işçinin işsiz kalabileceği, birçok işletmenin de kapanacağı** uyarısında bulundu. Demirtaş, TBMM'de görüşülmeyi bekleyen 8 maddelik yasa teklifinin gerekçesinde, Kovid-19 tedbirleri kapsamında sağlanan desteklerin yararlanma koşullarının ağırlığı, kapsamın daraltılması ve ödemelerin düşük kalması gibi nedenlerle yetersiz kaldığını belirtti.

Sözcü'den Erdoğan Süzer'in haberine göre; özellikle işten çıkarma yasağına "**Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri**" istisnasının getirilmesi yüzünden çok sayıda işçinin haksız yere işten atıldığını, maddeyi kötüye kullanan

08.03.2021

işverenlerin işten çıkarma yasağını delmenin bir yolu olarak görmeye başladığını bildirdi.

Demirtaş, işten atılan işçileri işsizlik ödeneği, işe iade, ihbar ve kıdem tazminatı gibi yasal haklarından da mahrum bırakan bu istisnanın acilen kaldırılmasını, bu amaçla yasa teklifinde bu yönde bir madde olduğunu ifade etti.

İbrahim Kalın'dan S-400 açıklaması

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, ABD'nin YPG'ye desteğine ilişkin yaptığı açıklamada, "Bu, ABD yönetimiyle önemli bir anlaşmazlık konusu" dedi. Kalın ayrıca, "S-400 kararı Türkiye'de bir gecede alınmadı. S-400'ler NATO savunma sistemine entegre edilmeyecek" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, ABD'nin YPG'ye desteğine ilişkin yaptığı açıklamada, "Bu, ABD yönetimiyle önemli bir anlaşmazlık konusu" dedi. Kalın ayrıca, "S-400 kararı Türkiye'de bir gecede alınmadı. S-400'ler NATO savunma sistemine entegre edilmeyecek" ifadelerini kullandı.

Kalın, Türkiye-Rusya ilişkilerine ilişkinse, "Her konuda anlaşılıyor değiliz ama yapıcı bir diyalog var" diye konuştu.

Biden'dan kritik karar: İki bombardıman uçağı daha gönderdi

ABD Başkanı Biden'in talimatıyla iki ABD Hava Kuvvetleri B-52H bombardıman uçağının, "saldırganlığı caydırmak ile tarafları ve müttefiklerini güvence altına almak" amacıyla Orta Doğu'ya gönderildiği açıklandı.

İki uçakla Orta Doğu'ya gönderilen dördüncü bombardıman uçaklarının bölgede görev yaptığını belirten CENTCOM yaptığı yazılı açıklamada, "ABD Hava Kuvvetleri, görev gereksinimlerini karşılamak ve bölgesel ortaklarla eğitim için uçakları ve personeli ABD Merkez Komutanlığı sorumluluk alanına, dışına ve çevresine düzenli olarak hareket ettirerek stratejik ortaklıkların önemini altını çiziyor" dedi.

ABD geçtiğimiz haftalarda Suriye'de bir hava saldırısı düzenlemiş Irak'ta ABD hedeflerine yönelik roket saldırılarına tepki olarak İran destekli 17 savaşçıyı öldürdüğünü açıklamıştı.

'SEÇTİĞİMİZ ZAMAN YAPACAĞIZ'

Savunma Bakanı Lloyd Austin, önceki gün ABD'nin kendini savunmak için ne gerekiyorsa yapacağını belirterek, "Eğer yapmamız gerekenin vurmak olacağını düşünürsek kendi seçtiğimiz zaman ve yerde bunu yapacağız. Askerlerimizi koruma hakkımız kullanıyoruz" dedi.

Kadını dışlayan gelişmişlik olabilir mi?

Alaattin AKTAŞ

08 Mart 2021 Pazartesi

Otuz yıl kadar önce dil eğitimi için bir süre Londra'da kaldım. Parkları, meydanları, müzeleri; Londra çok ilginç bir şehir. Metro nedir, ilk orada gördük. Hatta kursta hoca Türkiye'de ne kadar metro olduğunu sorduğunda bir arkadaşım 500 metre demişti de, hoca yanlış söylendiğini düşünerek fazla üstünde durmamıştı. 500 metre metro mu olurdu! Arkadaşımın kastettiği İstanbul'daki tüneldi ve söylediği doğrudu. O yıllarda Türkiye'de metro yoktu ki. Londra'da benim en çok ilgimi çekense ne müzelerdi, ne parklar. Ama Hyde Park Corner'daki tatlı atışmaları ayrı tutuyorum. Londra'nın medeniyetini ise sabah işe yetişme telaşındaki genç kadınların metrodan çıkıp hızlı hızlı yürürken çıkardıkları topuk seslerinde bulurdum. Bir melodi gibi gelirdi, bir medeniyet göstergesi gibiydi bu sesler. Dünyanın finans merkezinde çalışan binlerce genç kadının ayak sesleri...

Son günlerde televizyonlarda şahane bir reklam izliyorum. Bir balık konservesi reklamı. Kutunun çok kolay açılmasından memnuniyetini dile getiren tüketici "Adamlar yapmış" deyince ekrana fabrikanın tümü kadınlardan oluşan üretim bölümü geliyor. Ardından da yüzündeki maskesini indirip "Adamlar mı" diye soran bir kadın çalışan...

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk 1934'te, daha bazı Avrupa ülkelerinin aklından bile geçmeyen yapıp Türk kadınına seçme ve seçilme hakkı tanımıştı. Türkiye'den önce bu hakkı tanıyan ülkeler vardı; ama Fransa, İtalya, Yunanistan gibi ülkeler bizden yıllar sonra kadınlarına bu hakkı verdi. O yıllarda zengin bir ülke değildik, hiçbir zaman da olmadık belki ama gelişmiş bir ülke olma yolunda temel taşları o dönem döşemeye başladık. Ama ne yazık ki Cumhuriyetin ilk yıllarında attığımız o muhteşem adımları elbirliğiyle zayıflata zayıflata bu günlere geldik.

Şimdinin zengin Ortadoğu ülkelerine bakın! Suudi Arabistan'da kadınlara, o da yerel seçimde oy kullanma hakkı verilmesi haber oluyor. Başka bir ülkede kadınların yalnız seyahat etmesi ya da otomobil kullanması haber oluyor.

Ama bu ülkeler zengin; iyi de gelişmiş ülkeler mi bunlar?

Kadınların işgücü ve istihdam durumu (Bin kişi, Kasım 2020)

Eğitim düzeyi	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne katılma oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Okur-yazar olmayanlar	478	452	26	11,0	10,4	5,4
Lise altı eğitilmişler	3.875	3.439	436	23,4	20,8	11,3
Lise altı eğitilmişler	952	775	177	29,1	23,7	18,6
Mesleki ve teknik lise	842	641	201	37,3	28,4	23,9
Yüksek öğretim	3.583	2.964	619	65,9	54,5	17,3

15-29 YAŞ ARASI HER 100 KADINDAN 41'İ BOŞTA GEZİYOR

Yine kasım ayı verileri... Yaşları 15-29 arasında bulunan 8.8 milyon kadın nüfus var. Bu nüfusun bir kısmı sadece eğitim görüyor, bir kısmı sadece çalışıyor, bir kısmı da eğitimini sürdürürken aynı zamanda çalışıyor.

Bir kesim daha var ki bunlar ne eğitim görüyor, ne çalışıyor. Yani boşta geziyor. Bu durumdaki kadınların sayısı kasım ayı itibarıyla 3.6 milyon.

Ne eğitimde ne istihdamda olan kadınların oranı yüzde 41 düzeyinde.

Bu oran yaş büyüdükçe artıyor. 15-19 yaş grubundaki kadınlarda yüzde 21 olan oran, 20-24 yaş grubunda yüzde 47'ye çıkıyor. 25-29 yaş grubundaki durum ise gerçekten vahim. Bu yaş grubundaki kadınların tam yüzde 55'i ne eğitimini sürdürüyor, ne çalışıyor. Bu yaş grubunda eğitim büyük ölçüde tamamlanmıştır ama belli ki iş de bulunamadığı için boşta gezmek kaçınılmaz oluyor.

Genç kadınların yüzde 41'i ne eğitimde ne istihdamda (Bin kişi)		Toplam	15-19	20-24	25-29
	Toplam		8.826	2.863	2.879
Sadece eğitimde		2.926	1.992	690	244
Sadece istihdamda		1.626	113	610	903
Eğitim ve istihdamda		623	166	220	237
Ne eğitimde ne istihdamda		3.649	591	1.359	1.699
Ne eğitimde ne istihdamda (%)		41,3	20,6	47,2	55,1

KADIN VARSA GELİŞMİŞLİK VAR, MEDENİYET VAR

Londra'nın en güzel, en ahenkli sesi kadınların sabah sabah çıkardıkları topuklu ayakkabı sesiydi. Binlerce kadının... Akşamları işe yetişme telaşı olmaz ve adımlar daha yorgun atılırdı.

Biz de sabahları kaldırımlarımızda ne kadar çok topuk sesi duyarsak, o kadar mutlu olmalıyız. Ama nerede... Birçok alanda olduğu gibi bu alanda da bir arpa boyu yol alamıyoruz.

Geçen yılın kasım ayındaki durumu gösteren tablo...

Çalışabilir yaştaki kadın nüfus yaklaşık 32 milyon. Bu kadınların yalnızca yüzde 31 oranındaki 9.7 milyonu işgücü piyasasına giriyor, yani çalışmak istiyor. Oran çok düşük. Avrupa ülkeleri ortalamasında yüzde 50'lerde seyreden bu oran, bazı İskandinav ülkelerinde çok daha yukarıda.

Çalışmak isteyen kadınıımız çok az, onlara da iş bulamıyoruz zaten. 8.3 milyon kadın çalışıyor, yaklaşık 1.5 milyon da işsiz var.

İstihdam edilen kadınların çalışabilir nüfusa oranı yalnızca yüzde 26. Çok dramatik bir tablo. Çalışabilir durumdaki her dört kadından üçü işsiz, gerçi bunların önemli bir kısmı da zaten çalışmak istemiyor.

Her dört kadından ancak biri çalışabiliyor (Bin kişi)	
Nüfus	31.827
İşgücü	9.729
İstihdam	8.270
İşsiz	1.458
İşgücüne dahil olmayanlar	22.098
İşgücüne katılma oranı (%)	30,6
İstihdam oranı (%)	26,0
İşsizlik oranı (%)	15,0
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	18,2

22 MİLYON KADIN İŞGÜCÜ PİYASASI DIŞINDA

Kadınlarda işsizlik oranı görünürde yalnızca yüzde 15. Oysa geçen yıldan bu yana devam eden pandemi TÜİK'in ölçüm sisteminin gerçeği yansıtmasını önledi ve gerçek işsizlik oranının çok daha fazla olduğu herkesin malumu. Görünürdeki işsiz sayısı 1.5 milyon ama buna 2.8 milyonluk iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar da

eklendiğinde işsiz sayısı 4.3 milyonu aşıyor; bu durumda işsizlik oranı da yüzde 35'i buluyor.

Biz hala “kadınlarda işsizlik oranı yüzde 15” diye kendimizi avutmaya devam edelim. Metodolojiden kaynaklanan diğer aksaklıklar da dikkate alındığında işsizlik oranı kim bilir belki yüzde 40'ı bile aşacaktır.

Kasım ayı verileri 22 milyon kadının işgücüne dahil olmadığını gösteriyor. Bu kadınların 2.8 milyonu iş aramıyor ama çalışmaya hazır. 2.8 milyonun 805 bini iş bulma umudunu yitirdiği için iş aramaktan yorulmuş, vazgeçmiş kişiler. Kalan 2 milyon kişinin durumu hüznün verici. Bu 2 milyon kadın mevsimlik çalışma, ev kadını olma, irad sahipliği, emekli ve çalışamaz halde bulunma gibi nedenlerle iş aramıyor ancak iş olursa hemen çalışmak istediğini belirtiyor. Düşünsenize, emekli ve çalışamaz halde olanlardan bile "Ne yapar eder çalışırım, yeter ki iş olsun" diyenler var.

Dolayısıyla bu 2.8 milyon kişiyi de aslında işsizler arasında saymak gerekiyor.

İşgücüne dahil olmama nedenleri (Bin kişi)

Toplam	22.098
İş aramayıp çalışmaya hazır	2.842
İş bulma umudu olmayanlar	805
Diğer	2.037
Mevsimlik çalışanlar	58
Ev işleriyle meşgul olanlar	9.773
Eğitim/öğretim görenler	2.392
Emekliler	1.222
Çalışamaz halde olanlar	3.523
Diğer	2.288

Ekonomi reform paketi bu hafta açıklanıyor

Canan SAKARYA

08 Mart 2021 Pazartesi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından geçtiğimiz hafta açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'nın ardından sıra ekonomi reform paketine geldi. Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan öncülüğünde hazırlanan ekonomi paketi bu hafta içinde Cumhurbaşkanı tarafından Beştepe'de açıklanacak. İş dünyasının önde gelen çatı örgütleri, işçi ve esnaf temsilcileriyle yapılan görüşmelerde gelen öneriler, talepler ve şikayetler çerçevesinde şekillenmesi beklenen ekonomi reform paketine AK Parti ekonomi kurmayları ve yetkili organlarının katıldığı toplantılarda son şekli verildi. Ekonomi reform paketinin makro ekonomik istikrar reformları ve yapısal reformlar şeklinde iki başlıkta toplanması kısa, orta ve uzun vadeli olarak takvimlendirilmesi bekleniyor. Öte yandan AK Parti'de yeni spor yasası, hayvan hakları yasası ile ekonomiye ilişkin torba yasaya ilişkin çalışmalar bu hafta da sürdürecektir.

AK Parti'nin bu hafta yapacağı Merkez Yönetim Kurulu (MYK) toplantısının ardından HDP'li milletvekillerinin dokunulmazlık dosyaları ile ilgili harekete geçilmesi bekleniyor. CHP İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu'nun fezlekesi de geçen hafta Meclise sunulmuştu. Öte yandan HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkındaki yargı kararının da Meclise gelmesi bekleniyor. Yargıtay 16'ncı Ceza Dairesi 'terör örgütü propagandası yapma' suçundan Gergerlioğlu'nun 2 yıl 6 ay hapis cezasını onadı. Gergerlioğlu, hakkındaki kesin hüküm kararının, TBMM Genel Kurulu'nda okunmasıyla, Gergerlioğlu'nun milletvekilliği düşecek.

MECLİS MİNİ TORBA TEKLİFİ GÖRÜŞECEK

Mecliste bu hafta 12 maddelik torba teklif görüşülerek kanunlaştırılacak. Yasa teklifi ile finansman temininde güçlük yaşanan yap-işlet-devret projelerine ilişkin düzenlemeye gidilerek, yabancı kreditorlerle kredi temininde yaşanan tereddüdün aşılması amaçlanıyor. İhalesi 15 Mart 2020'den sonra yapılmış fakat sözleşmesi henüz imzalanmamış, finansmanı yurt dışından sağlanan Yap İşlet Devret projeleri kapsamında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı kamu idareleri tarafından imzalanacak borç üstlenim anlaşmalarına Bakanlık da taraf olabilecek. TCDD'nin finansman açığının Hazine tarafından üstlenilmesine ilişkin düzenlemenin geçerlilik süresi de yasa teklifi ile 2023 yılı sonuna kadar uzatılıyor.

Abdulkadir Selvi

Milletvekili fezlekeleri konusunda iki kriter

8 Mart 2021

Siyaset, HDP'nin kapatılması ve Kobani soruşturması kapsamında haklarında fezleke düzenlenen HDP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusu üzerinden yeniden şekillenecek.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile MHP Lideri **Bahçeli**'nin geçen haftaki sürpriz görüşmesi bu beklentiye güçlendirdi. Çünkü cumhur ittifakında olan MHP, HDP'nin kapatılması için bastırıyor.

MHP'NİN DOSYASI GÜNCELLENDİ

MHP, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı HDP hakkında kapatma davası açmadığı takdirde HDP'nin kapatılması için başvuruda bulunacağını daha önce açıklamıştı. MHP Genel Başkan Yardımcısı **Feti Yıldız**'ın başkanlığında hazırlanan dosya büyük ölçüde tamamlandı. PKK'nın kuruluşundan başlayıp şimdiye kadarki terör eylemlerini içeren dosya, Kobani dosyası eklenerek güncellendi. **Erdoğan**'ın geçen hafta MHP Lideri'ne yaptığı sürpriz ziyaretin ardından AK Parti'de en yetkili karar organı olan MYK salı günü toplanacak. HDP, dokunulmazlıklar ve yeni anayasa sürecinde kritik kararların alınması gereken bir sürece girildi. O nedenle yarın yapılacak olan AK Parti MYK toplantısında alınan kararlar önemli olacak.

FEZLEKELER TEK TEK İNCELENECEK

HDP'lilerle ilgili Kobani fezlekeleri sorulduğunda Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, "**Süreç ne ise aynen işleyecektir. Genel Kurul'da da hemen eller iner kalkar**" yanıtını vermişti.

Ama bundan HDP'lilerle ilgili tüm dokunulmazlık dosyalarının işleme konulacağı ve hepsinin dokunulmazlığının kaldırılacağı sonucu çıkarılmasın.

Kobani iddianamesi kabul edildiği, **Yasin Börü** başta olmak üzere 53 vatandaşımız vahşi bir şekilde katledildiği için Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın, Kobani olaylarıyla ilgili ayrı bir hassasiyeti var. Yine de HDP'liler hakkındaki Kobani fezlekeleri de tek tek incelenecek.

KAPATMA VE DOKUNULMAZLIKLAR

İki konuyu birbirinden ayırmak gerekiyor.

1- HDP'nin kapatılması konusu

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan Kobani iddianamesini talep etmesi önemli bir aşamaydı. Yargıtay kaynakları bunun rutin bir işlem olduğunu ifade etti. İşlem rutin ancak konjonktür rutin değil.

2- HDP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılması.

TOPTANCI YAKLAŞIM YOK

Dokunulmazlıklarla ilgili olarak AK Parti kulislerinin nabzını tutmaya çalıştım. Daha sürecin başındayız. İlerleyen zaman içinde AK Parti'nin tavrının netleşmesi bekleniyor. Ama şunu söyleyebilirim: HDP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda toptancı bir yaklaşım yok.

KOBANİ VE TERÖRLE MÜCADELE

Kobani fezlekeleri konusunda bir hassasiyet olduğu inkâr edilemez bir gerçek. Öncelik Kobani ve terörle mücadeleye ilişkin dosyalarda. Bu dosyaların tamamı neredeyse HDP'lilerle ilgili.

İKİ KRİTER

Buna rağmen dokunulmazlık dosyalarıyla ilgili olarak yine de toptancı bir yaklaşım yok. Dosyalar tek tek incelenecek.

1- Suç isnadı nedir, fezleke hangi mahkemeden intikal etti?

2- Suçun ceza aralığı ne kadar?

İki kritere göre önce fezlekelerle ilgili tablo netleştirilecek.

FEZLEKELERİN DÖKÜMÜ

195 milletvekili hakkında dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla ilgili dosya düzenlenmiş. Milletvekilliği sona erenler ve dava dosyası düşenler nedeniyle 9 dosya işleminden kaldırılmış. 186 milletvekili hakkında 1346 fezleke var.

İADE EDİLEN DOSYALAR

Geçen dönemden 252 dosya intikal etmiş. Bu arada her gelen dosya işleme konulmamış. Meclis bu dönemde çeşitli nedenlerle 67 dosyayı iade etmiş. Bunların 62'si HDP, 3'ü CHP, 1'i MHP, biri de bağımsız milletvekiline ait.

REKOR HDP'LİLERDE

Dokunulmazlık dosyalarında rekor HDP'lilerin. 957 HDP, 246 CHP, 8 İYİ Parti milletvekili hakkında dosya bulunuyor. AK Parti'de ise 12 milletvekili hakkında 13

fezleke düzenlenmiş durumda. Diğerleri ise Meclis'te temsil edilen ya da bağımsız milletvekillerine ait.

AKŞENER ŞAŞIRTTI

HDP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda en dikkat çekici çıkış İYİ Parti Genel Başkanı **Meral Akşener**'den geldi. İYİ Parti Genel Başkan Yardımcısı **Yavuz Ağırlioğlu**'nun HDP'lilerin fezlekelerine “**evet**” oyu vereceklerini açıklamasına rağmen **Akşener**, “**İYİ Parti milletin derdi konuşulmasın diye önüne getirilen fezlekelere gözü kapalı el kaldırmaz. İYİ Parti, o fezlekelerin önünü arkasını iyice okur. Çünkü İYİ Parti, o fezlekelerin önünde biri varsa, ardında da sizin olduğunuzu çok iyi bilir**” diyerek şaşkıncu bir çıkış yaptı.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI İSTİFA EDECEK Mİ?

SOSYAL medya ilginç. Bir bakıyorsunuz, gece yarısı bir bakanı istifa ettirmiş oluyorlar. İşin ilginç tarafı, istifa ettiğinden bakanın haberi yok. Son olarak Millî Eğitim Bakanı **Ziya Selçuk**'un istifasına karar vermişler.

Ziya Selçuk, sosyal medya hesaplarını kendisi düzenleyen bir bakan. Paylaşımlarında özgün bir dil kullanıyor. Son olarak İğdır'a yaptığımız gezi sırasında buna tanık oldum. Bir de fotoğraf çekmeyi çok seviyor. Uçak bulutların üzerine çıkınca, Ağrı Dağı uzaklarda görüldüğünde ilk işi fotoğraflarını çekmek oldu. Ben de onun fotoğrafını çektim.

Ziya Selçuk'un Instagram hesabında “**Millî Eğitim Bakanı**” ibaresini görmeyen bir dedikodu sitesi, hemen müthiş haberi patlatmış! Millî Eğitim Bakanı'nı istifa ettirmiş. Ona bir de “**Cumhurbaşkanı'nı takipten çıkardı**” notunu ekleyince haber daha gizemli bir hal almış. Bu dehşetengiz habercilik sayesinde Millî Eğitim Bakanı **Ziya Selçuk**'un da istifa ettiğinden haberi olmuş. Her şey iyi de insan bu haberi yaparken **Ziya Selçuk**'un Instagram hesabında daha önce Millî Eğitim Bakanı unvanını kullanıp kullanmadığını kontrol etmez mi? **Selçuk** Twitter hesabında Millî Eğitim Bakanı unvanını kullanıyor ama Instagram hesabında şimdiye kadar hiç kullanmamış. Bakan olmadan önce açtığı Instagram hesabına, bakan olduktan sonra Millî Eğitim bakanı titrini ilave etmemiş. Böylece hiç kullanmadığı unvanı kaldırması da mümkün olmamış.

İbrahim Kahveci

Kaybetmek için kazanmak

Acaba insanlar gibi ülkelerin de bir kaderi var mıdır? Kimi ülkeler fırsatları değerlendirip sınıf atlıyor, kimisi de geriye gidiyor.

Türkiye tarihi bir demografik fırsat eşiğinde olmasına rağmen dünya liginde geriledikçe geriliyor. Oysa bizim bu fırsat yıllarında sınıf atlamamız gerekiyordu.

Çok yakında yaşlı ve fakir bir ülke olarak kalacağız. İstesek bile ilerleyecek gücümüz kalmayacak.

Kısa bir tablo verelim: 2020 yılı nüfusumuz 83 milyon 614 bin kişidir. Bu nüfusun 56 milyon 593 bini (%67,7) 15-64 yaş grubunda yer alıyor. Kısaca çalışma eşiğindeki nüfusumuzun oranıdır bu.

Genç nüfus (0-14 yaş) oranımız 2000 yılında %29,8'den 2010 yılında %25,6'ya düşüyor. Ve 2020 yılında genç nüfus oranımız artık %22,8'e gerilemiştir. Bunun yerine yaşlı nüfus (65+ yaş üstü) oranımız 2000 yılında %5,7'den 2020 yılında %9,5'e yükselmiştir.

Nüfus trenini kaçıırıyoruz. Hem de feci şekilde.

Bu tablodan çok ama çok korkmamız gerekiyor. İlerleyen yıllarda acısını çok çekeceğiz.

Yarınlar için nüfus treni kaçıyor ama bugün ne yapıyoruz?

Genç nüfusa sahip olmamıza rağmen halen ülkemizde 83,6 milyon toplam nüfustan sadece 21,1 milyon kayıtlı çalışmamız var. Bu kayıtlı çalışana karşılık ise 13,3 milyon da emekli maaşı alan insanlarımız var.

08.03.2021

SGK, 2020 yılında 540 milyar lira giderinin 249 milyar lirasını bütçeden yapılan transfer ödemesi ile karşılamış. Bütçeden kamu personeline ödenen ücretler de 336 milyar liraya ulaştı. Çünkü işsizliği kamuya eleman alımı ile örtmeye çalıştık.

SGK'ya bütçeden yapılan açık ödemesi ve kamu personeline yapılan maaş ödemesi, 2020 yılın da toplanan 833 milyar liralık vergi gelirinin yüzde 70,2'sine ulaştı.

Geriye ne kalıyor? Daha Hazine garantili müteahhitlerin ödemesi var, biriken borçların faiz ödemesi var... İyi ama ya kamu hizmetleri için yatırım yapılması gerekmiyor mu?

Kısaca hem emeklilik sistemi hem de kamu personel sayısı düzeltilmek zorunda. SGK'ya bütçeden aktarılan kaynak oranı ve kamu personel gider oranı toplamda vergi gelirlerinin yüzde 50'sinin altına düşmesi gerekiyor. Bu oran orta vadede ise yüzde 35-40 seviyesine kadar çekilmek zorunda.

Ama bu oranlar yeni vergiler getirilerek değil, giderler kısıtlanarak sağlanmak zorunda.

İşin bir başka boyutu daha var: Verimsizlik

Bugün kamunun Hazine garantilerinin bir kısmı olmak üzere müthiş bir verimsizliği söz konusudur.

Boş yatırımlar için örnek vereyim mesela: Rize Havalimanı ile Trabzon Havalimanı arası 110 km. Bayburt Havalimanı ile Erzincan Havalimanı arası ise 115 km. Bu iki örneği neden veriyorum:

Bayburt-Gümüşhane nüfus toplamı 220 bin kişi ama buraya havalimanı yapılıyor. Rize-Artvin ise zaten 1 saat daha karayolu ile gidersen Trabzon havalimanındasın...

Ankara tren garını bile yolcu garantisi ile Hazine garantili müteahhitlere veren bir yönetim neden her yere havalimanı yapar? Oysa diğer yanda tarım işçin sulama projeleri bekler, ulaşım için yollar yapılmaz.

AK Parti öncesinde beğenmediğimiz 90'lı yıllarda bile kamu yatırım oranı yüzde 13'lerdeydi. Şimdi bu oran artık yüzde 8'lere düşürüldü. Hem de verimsiz yatırımlarla...

En büyük sorun: Liyakatsizliğe dayalı cahiliye yozlaşması

Bugün halka açık şirketlere bakıyorum. Acaba hangisi yeni bir buluş-patent üzerinden yüksek katma değerli üretim peşinde koşuyor? Ya tekel konumdan kar elde ediliyor, ya da sürü içinde koyun olarak yaşam mücadelesi veriliyor.

Ülke olarak verimsiz kamu yatırımları ve Hazine garantili müteahhitlerin meselesini bir şekilde hallederiz. Hatta emeklilik sistemini ve şişen kamu personel yapısını da çözeriz. Hata ve hatta demografik fırsat eşiği kaybını bile bir sıkı bir programla aşabiliriz.

Ama asıl mücadele edeceğimiz ve aşmakta çok zorlanacağımız yer liyakatsizlik ve yozlaşma tıkanıklığıdır.

Toplumda taban sınıfın hakimiyeti ve cahiliye özgüveni ülkemizi müthiş bir yıkıma doğru götürüyor. Doktorlara saldırı konusunda bunu örnek vermiştim... 'Okudunuz da ne oldu?' anlayışı hakim görüş oldu.

Ülkede pozitif bilimlere bile ilahi yönetici atıyoruz. Bilimselliği öne çıkan üniversiteleri bile geriye götürmeyi yerli ve milli diye satıyoruz.

Bakınız zihni parlak gençler ülkemizde kalmak istemiyor. Onlara hain vs demek isterseniz Venezuela örneği karşımızda. Rahmetli Turgut Özal'ın en büyük hedeflerinden biri de tersine beyin göçüydü. Beyin göçü bir ülkenin yeşillikten çöle dönmesi demektir.

Toplumsal çöküş ya da yapısal çöküşü nasıl önleyeceğiz? İşte burada belki de seçmen sayısına bakmadan -devlet politikası- tercih edilerek seçimde kaybetme pahasına ülkeyi kurtarıcı bir yönetim anlayışı gerekiyor.

"Cahilin sonunda göreceği şeyi, akıllılar önce görür" Hz Mevlana.

08 Mart 2021, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Yasakçılık bazılarının mutluluk duymalarına sebep olmaya başladı

Meğer birileri lokantaya gidip yemek yiyenlere ve arkadaşları ile karşılıklı oturup sohbet edenlere çok kızıyorlarmış. Koronavirüs salgını fırsat bilinip bütün lokantalar kapatılınca ve arkadaşların karşılıklı oturup bir araya gelmeleri yasaklanınca bunlar çok mutlu olmuşlardı. Gizlice açılan mahalle kahvelerine yapılan baskınlarda tatmin arıyorlardı.

Baskın merakı

Nihayet cumartesi İstanbul'da normale dönüş başlatıldı ve batmayı hala ayakta kalabilen lokantalar açıldı. Ve derken bunlara da baskın yapıldığını, kişi başına binlerce lira ceza yazıldığını bizler üzülen izledik, onlar ise mutlulukla izlemeye başladılar... Bu durumdan bakalım sağlıklı görevli yetkililer ve kurul üyeleri ders alacaklar mı? Yasakçılığın artık çığırından çıkmaya başladığını ve toplumun akıl sağlığının tehlikeye düşmeye başladığını görebilecekler mi?

Uyarı meraklıları

Ancak bu konuda fazla ümitli değiliz. Çünkü birileri durmadan tehlike uyarısı yapıyor. Bunlara göre Karadeniz'de alarm durumu devam ediyor, büyük kentlerde artış da devam ediyor. Salgındaki son durumu değerlendiren bir doktor "**Vaka sayılarının artışta olduğu bir dönemde açılmaya gittik. Bize 1 Haziran'ı hatırlatıyor görüntüler. Kısıtlamalar bir anda kaldırılmıştı.**" dedi. Bir başka doktor da "**5 binlerden başlayan vaka sayısının 11 binlere ulaştığını görüyoruz. Burada Salı günü başlayan normalleşmenin etkisi olduğunu söyleyemeyiz. 6 gün biraz erken, önümüzdeki Salı'dan itibaren etkisini göreceğiz**" ifadelerini kullandı.

İstanbul kırmızı olacakmış

Sağlık Bakanı Koca'ya gelince, salgınla mücadeledeki istikrarsızlığı, toplumun yasaklara uymamasına bağlamakta adeta ısrarcı. Bir müjde verir gibi İstanbul'un haritadaki renginin kırmızıya dönmesi ihtimalinden söz etti. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 27 Şubat-5 Mart haftasında illere göre 100 bin kişiye düşen Kovid-19 vaka sayısının güncel haritasını paylaştı. Buna göre aralarında İstanbul'un da olduğu 24 ilimiz gelecek hafta yayınlanacak kırmızı kategoride olması bekleniyormuş.

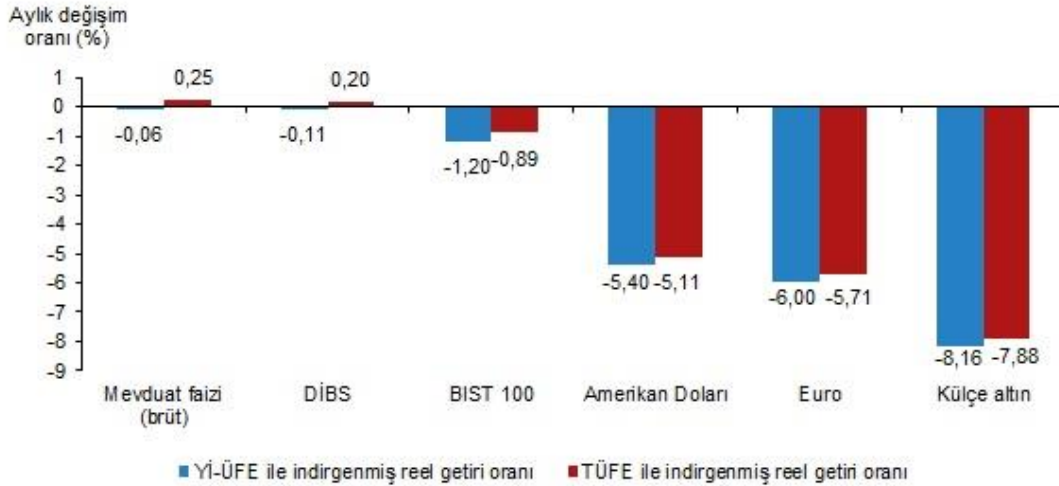
Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları, Şubat 2021

Aylık en yüksek reel getiri mevduat faizinde (brüt) oldu

En yüksek aylık reel getiri, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde %0,25 oranında mevduat faizinde (brüt) gerçekleşirken, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirildiğinde mevduat faizi (brüt) %0,06 oranında yatırımcısına kaybetti.

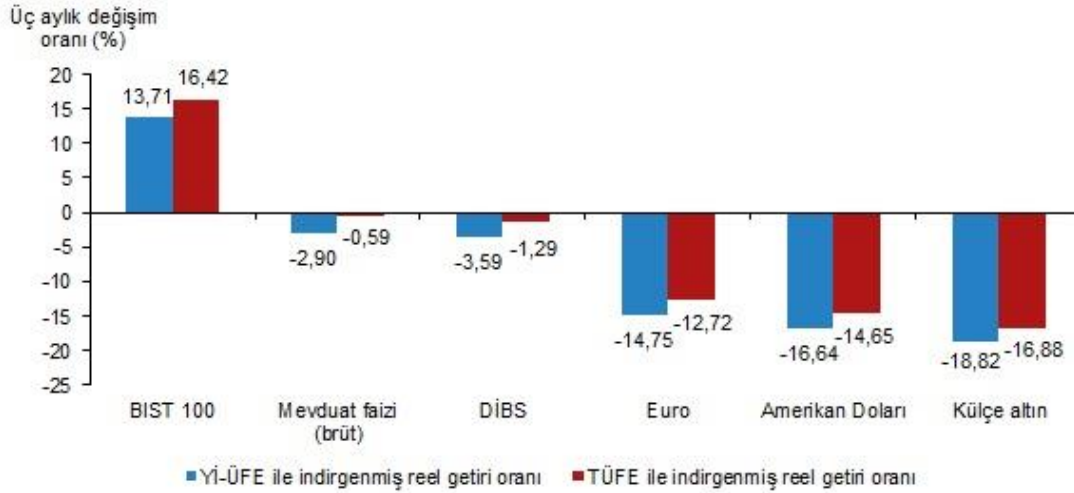
Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %0,11, BIST 100 endeksi %1,20, Amerikan doları %5,40, Euro %6,00 ve külçe altın %8,16 oranlarında yatırımcısına kaybetti. TÜFE ile indirildiğinde DİBS %0,20 oranında yatırımcısına kazandırırken; BIST 100 %0,89, Amerikan doları %5,11, Euro %5,71 ve külçe altın %7,88 oranlarında yatırımcısına kaybetti.

Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları, Şubat 2021

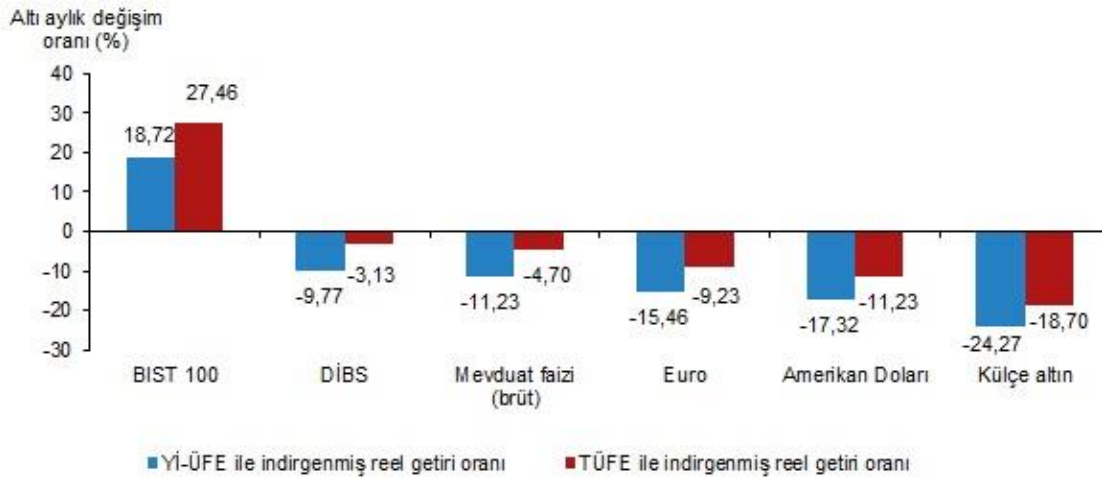
BIST 100 endeksi, üç aylık değerlendirmede; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %13,71, TÜFE ile indirildiğinde ise %16,42 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiri sağlayan yatırım aracı olurken; külçe altın Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %18,82, TÜFE ile indirildiğinde ise %16,88 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Finansal yatırım araçlarının üç aylık reel getiri oranları, Şubat 2021

Altı aylık değerlendirmeye göre BIST 100 endeksi; Yİ-ÜFE ile indirgendiğinde %18,72, TÜFE ile indirgendiğinde ise %27,46 oranında yatırımcısına en yüksek kazancı sağlayan yatırım aracı oldu. Aynı dönemde külçe altın, Yİ-ÜFE ile indirgendiğinde %24,27, TÜFE ile indirgendiğinde ise %18,70 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Finansal yatırım araçlarının altı aylık reel getiri oranları, Şubat 2021

Yıllık değerlendirmede en yüksek reel getiri külçe altında gerçekleşti

Finansal yatırım araçları yıllık olarak değerlendirildiğinde külçe altın; Yİ-ÜFE ile indirgendiğinde %4,20, TÜFE ile indirgendiğinde ise %14,55 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlayan yatırım aracı oldu.

Yıllık değerlendirmede, Yİ-ÜFE ile indirgendiğinde; yatırım araçlarından BIST 100

endeksi %1,99 ve Euro %1,94 oranlarında yatırımcısına kazandırırken; Amerikan Doları %8,10, mevduat faizi (brüt) %13,13 ve DİBS %15,51 oranlarında kaybettirmiştir. TÜFE ile indirgenmiş BIST 100 endeksi %12,12, Euro %12,06 ve Amerikan Doları %1,03 oranlarında yatırımcısına kazandırırken; mevduat faizi (brüt) %4,51 ve DİBS %7,12 oranlarında kaybettirmiştir.

Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları, Şubat 2021

